Rīga, 2016. gada 23. septembrī

Paziņojums medijiem

Atklājot informatīvo kampaņu #REIZIGADĀ, veikts pirmais publiskais HIV tests

"Gandrīz 7000 cilvēku Latvijā inficēti ar HIV. Kamēr pasaulē jaunatklāto HIV gadījumu skaits samazinās, Latvijā tas palielinās. Apmēram puse inficēto pat nenojauš, ka viņiem ir šī slimība. HIV šeit eksistē, strauji izplatās un tiešām attiecas uz visiem seksuāli aktīviem cilvēkiem, jo īpaši heteroseksuāliem," tā, atklājot informatīvo kampaņu #REIZIGADĀ, vēstī biedrības "Baltijas HIV asociācija" valdes priekšsēdētāja Inga Upmace. Kampaņas laikā iedzīvotāji tiks aicināti veikt HIV testu regulāri - reizi gadā. Pasākuma laikā tika veikts arī pirmais publiskais HIV tests - kampaņas vēstnesim *Ghetto Games* līderim Raimondam Elbakjanam.

"Skaidrs, ka jaunieši, kas ir aktīvi sportā un sacensībās, ir tikpat aktīvi savā seksuālajā dzīvē! Vajag stāstīt par drošu seksu un aicināt pārbaudīties uz HIV!" pasākumā uzsvēra kampaņas vēstnesis, Austrumeiropā lielākās ielu sporta un ielu kultūras kustības "Ghetto Games" līderis Raimonds Elbakjans. Pasākuma laikā Elbakjanam tika veikts pirmais publiskais HIV tests, lai tādejādi iedrošinātu cilvēkus pārvarēt bailes un aizspriedumus. Elbakjans uzsvēra, ka labāk izvēlēties dzīvi realitātē un zināt patiesību par savu veselību.

Salīdzinošā statistika ar citām Eiropas Savienības valstīm liecina, ka Latvijai ir augstākie HIV/AIDS saslimstības rādītāji Eiropā. "Latvijā infekcija šķērsojusi tā dēvēto riska grupu robežu, tagad speciālisti runā par riska uzvedību un tāda piemīt cilvēkiem visos sociālajos slāņos un vecuma grupās. Tā vairs nav narkomānu vai homoseksuālu cilvēku slimība. Galvenais izplatības ceļš ir heteroseksuāls un jaunais HIV pacients vizuāli maz atgādina tēlu no mūsu vecajiem stereotipiem, " uzsver Upmace.

Šobrīd Latvijā oficiāli reģistrēti 6753 HIV pacienti. Pasaules Veselības organizācijas aplēses liecina, ka realitātē šādu cilvēku varētu būt vismaz divas reizes vairāk. Tāpēc ir svarīgi veicināt testēšanu, jo HIV tests ir vienīgais veids, kā noskaidrot savu HIV statusu. Kampaņā cilvēki tiks aicināti veikt šo testu, vēršoties pie ģimenes ārsta.

"Veselības aprūpe Latvijā nav prioritāte, un kvotas ģimenes ārstu darbam ir samazinātas. Tomēr, iespējams, ģimenes ārstiem tiešām šī infekcija ir jāmeklē mērķtiecīgāk," atklāšanas pasākumā skaidroja ģimenes ārsts Andris Baumanis. "Ja Rīgā ir inficēts katrs 200. iedzīvotājs, tad sanāk, ka manā praksē būtu jābūt vismaz desmit HIV pozitīviem pacientiem, bet man ir tikai divi. Tātad ir jābūt vēl astoņiem, kas ir jāatklāj! Taču, ja testēšanas rezultātā atklāsim daudz jaunu pacientu – valstij būs jādomā, ko darīt tālāk un kā viņus ārstēt! Taču vienotas politikas un skaidrības par finansējumu šajā jautājumā nav!"

„Latvijas Infektoloģijas centrā ik darbadienu tiek reģistrēti trīs līdz pieci jauni HIV pacienti. Tas saistīts ar riska uzvedību. Faktiski situācija ir dramatiska un cilvēku informētības līmenis paradoksāli, bet joprojām zems. Tāpēc HIV šodien attiecas uz jebkuru seksuāli aktīvu cilvēku Latvijā," informatīvās kampaņas #REIZIGADĀ atklāšanā uzsvērusi Inga Januškeviča, Latvijas Infektoloģijas centra 2.HIV/AIDS ambulatorās nodaļas vadītāja, sertificēta infektoloģijas un dermatoveneroloģijas ārste.

Atklāšanas pasākumā tika prezentēti arī informatīvi materiāli, kas domāti ģimenes ārstiem un pacientiem, lai atvieglotu savstarpēju komunikāciju par tādu delikātu tēmu kā HIV/AIDS. Materiālu tapšanā piedalījusies Rīgas Stradiņa universitātes profesore Dr.med. Gunta Ancāne.

Šobrīd Latvija ieņem 2. vietu Eiropas Savienībā (ES) pēc jaunatklāto HIV gadījumu skaita uz 100 000 iedzīvotāju, kā arī 1. vietu ES pēc jaunatklāto AIDS gadījumu skaita*, kad slimība tiek atklāta tās pēdējā stadijā. Kampaņas #REIZIGADĀ mērķis ir mazināt sabiedrības aizspriedumus par infekciju un iedrošināt cilvēkus meklēt iespēju veikt HIV testu gan pēc paša iniciatīvas, gan atsaukties ģimenes ārsta aicinājumam, ja ārsts redz indikācijas testa veikšanai.

Kampaņu rīko biedrība „Baltijas HIV asociācija", atbalsta „GlaxoSmithKline Latvia", īsteno aģentūra „LEAD. Korporatīvā komunikācija".

**Dati - ECDC, WHO HIV/AIDS Report Europe 2014*

Papildu informācija:

Gundega Gauja,
komunikācijas projektu vadītāja
„LEAD. Korporatīvā komunikācija"
tālr. 29444327, gundega.gauja@lead.lv

Par biedrību „Baltijas HIV asociācija"

Biedrība „Baltijas HIV asociācija" strādā pie HIV profilakses aktivitāšu un kaitējuma mazināšanas programmu attīstīšanas un līdzdalības to integrēšanā valsts un pašvaldību politikas plānošanas dokumentos, kā arī HIV/AIDS ārstēšanas pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanas Baltijas valstīs. Biedrība dibināta 2010.gadā, šobrīd apvieno dažādu jomu speciālistus - sabiedrības veselības speciālistus, ārstniecības personas, sociālos darbiniekus, juristus u.c.